

Periodisme modern

Francesc Canosa

EL FET DEL DIA

Joan Alavedra
Edicions de 1984
208 pàgines. 18 euros

Benvinguda la confusió. Sí, com ja va fer veure Lluís Bonada a *El Temps*, cal anar amb compte: *El fet del dia* no és exclusivament un "aplec de les converses radiofòniques que Joan Alavedra feia cada dia a Ràdio Barcelona", tal com diu la nota d'edició. Doncs bé, de les 34 peces, 11 són reportatges que Alavedra va publicar al mític setmanari *Mirador* (1929-1937). Paradoxalment, ara (ja hi havia una edició el 1935 i una altra el 1970), l'esclat del galimaties, també fa sorgir, per fi, la llum: Joan Alavedra (Barcelona 1896-1981) és un gran reporter.

És així. El vaig descobrir per casualitat fa uns anys. I se'm van desclucar els ulls quan vaig llegir el reportatge *El perill groc a Barcelona*. Alavedra ens mostra la comunitat xinesa a Barcelona al 1930. Lluminós: la mirada del

reporter belluguet com una càmera de televisió; les paraules que salten com de parada a parada de mercat, i tot narrat com si el món s'hagués d'acabar i tornar a començar. L'estil d'Alavedra és en la mirada. El que veu ho escriu. És això, i no podia ser d'una altra manera. Perquè els 11 reportatges que hi ha al llibre demostren que Alavedra formava part d'aquella Catalunya reporterera dels anys 30. D'aquells d'elit de periodistes (Domènec de Bellmunt; Josep Maria Planes; Josep Maria Lladó; Irene Polo, Lluís Aymamí; Sempronio, Carles Sentís...) que explicaren el país com mai.

El reportatge era la beguda periodísticament refrescant dels temps. Hi havia set. Set d'explicar-ho tot: l'església adventista; els jueus barcelonins; el nudisme; la vida de la mare d'Andreu Nin a Moscou; o Mossèn Cinto vist per la seva portera... Els temes no estan regits per la navalla de l'actualitat, els temes són històries quotidianes que passen desapercebudes. Són aquelles històries que tothom veu ca-

Joan Alavedra, davant del micròfon de Ràdio Barcelona.

dia però que necessiten un periodista amb vista que les vegi i les encapsuli per ser consumides amb la satisfacció del lector que sap que allò que s'escriu ho coneix i li agrada. Són reportatges fets per beure-se'ls de cop.

Ràdio Barcelona i aquell any naixia *L'Instant*, diari ultramodern que volia unir premsa i ràdio (iniciatives com aquesta només s'estaven fent als Estats Units). Ja ho deien aleshores: "Seria difícil trobar un invent

Bé, glopegem més. La resta del llibre el formen els comentaris radiofònics que feia Alavedra a Ràdio Barcelona. Sobre això cal dir una cosa excessivament ignorada. Des de l'abril de 1932 *Mirador* tenia un espai a R à d i o Associació de C a t a l u n y a (RAC) que servia de plataforma per promocionar els seus periodistes i els continguts del setmanari. El 1935, el diari *La Publicitat* també va començar a fer el mateix a

modern de més vasta utilització que el de la radiofonia". Per tant... els comentaris d'Alavedra, davant de tot, són la mostra que el periodisme català és homològic als models periodístics més avançats.

De manera que els comentaris radiofònics (del 1930 al 1935) d'Alavedra són la voluntat d'experimentar el present amb més futur, d'arribar a més públics, d'explicar les coses d'una altra manera... El títol de la secció és ben cristal·lí, sincer, inequívoc: *El fet del dia*. Així, circula una mica de tot: el crac català de la boxa Josep Gironès; les pinzellades culturals-populars sobre Goethe; Napoleó o Pau Claris, o els apunts sobre el Carnestoltes etern. Alavedra fa més punta i pensa en el que l'escolta. Textos més breus, més àgils, vius... Fet i fet no deixen de ser una llesca de reportatge i una llesca de crònica oral. Format híbrid, nou, que pica l'ullet als reportatges escrits i que mira al demà.

I en aquest demà, novament, cal preguntar-se per què de personatges com Alavedra sempre ens ha quedat, únicament, la imatge política (va ser secretari de Macià i Companys), o la de biògraf (Pau Casals, Macià), però en canvi la de la vessant periodística, no. Això sí que és una altra confusió que fa massa que dura.